

میهمانان «ایران»

عکس: رضا سبطیان/ایران

اندیشه سیاسی آیت الله مصباح یزدی

حمید رسایی

کتاب «اندیشه‌های سیاسی آیت‌الله مصباح یزدی» مجموعه گفت‌وگوهای هفته‌نامه ۹ دی با مرحوم حضرت آیت‌الله محمد تقی مصباح یزدی است و مقارن با سالگرد نهم دی‌ماه، بین سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۸ گردآوری شده است. گفت‌وگوهای این کتاب در راستای تبیین چهارچوب‌های تفکر سیاسی انقلاب اسلامی و حکومت اسلامی منتشر شده، به همین دلیل کتاب ارزشمندی در حوزه اندیشه سیاسی به حساب می‌آید. آیت‌الله مصباح یزدی در این گفت‌وگوها علاوه بر موضوعاتی چون تحلیل مسائل پیرامون انتخابات ۸۸ و واقعه ۹ دی، به مرور اندیشه‌ها و اعتقادات خود پیرامون مسائل سیاسی و حکومتی پرداخته است. در کتاب حاضر، گفت‌وگوهای سالانه آیت‌الله مصباح در بخش‌های جداگانه‌ای آمده است.

بررسی از کتاب: اگر ما به هدف اصلی درست توجه کردیم، در نوبت بعد و در سایه این هدف، باید دنبال ابزار و وسیله صحیح برای تحقق آن بگردیم. بعد نوبت برنامه‌ریزی با استفاده از ابزارها برای تحقق این هدف است. بعد باید ببینیم کدام یک از ابزارهایی که وجود دارد به آن هدف نزدیک‌تر است و با فرهنگ ما بیشتر سازگار است و در نهایت کدام را می‌توان آسان‌تر تهیه کرد. اگر خیالپردازی کنیم و آرمانگرایی صرف پیشه کنیم و مدام بگوییم باید چنین شود و چنان شود، به هدف نخواهیم رسید و باز همین جایی خواهیم بود که هستیم. ما باید آرمانی فکر کنیم، اما در عمل، باید عمل‌گرا باشیم. باید فکر کنیم این آرمان را در این شرایط، چگونه و تا چه اندازه می‌شود محقق کرد...

استراتژی و دیگر هیچ

محمدحسن روزی‌طلب

کتاب «استراتژی و دیگر هیچ» روشن‌کننده بسیاری از زوایای پنهان اهداف و فعالیت‌های سازمان مجاهدین خلق در دهه‌های گذشته است و می‌تواند در تحلیل شناخت این سازمان و اندیشه‌های سران آن در دوره‌های مختلف انقلاب مؤثر باشد. این کتاب، مجموعه مصاحبه‌های ناصر رضوی یکی از مسئولان اطلاعاتی امنیتی کشور با موضوع سازمان مجاهدین خلق است که در سال ۱۳۹۴ به انجام رسیده است. مصاحبه شونده، تجربه‌ای طولانی در حوزه مبارزه با سازمان مجاهدین خلق در وزارت اطلاعات و بخش اطلاعاتی امنیتی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی دارد و به دلیل احاطه کامل به موضوع، اطلاعات و تحلیل‌های قابل‌تأملی در زمینه‌های مختلف فعالیت این سازمان، بخصوص در سال‌های اول انقلاب، در این کتاب ارائه می‌کند. محمدحسن روزی‌طلب از پژوهشگران جوان کشورمان است که تا به حال چندین کتاب با نام او منتشر شده است. کتاب‌هایی مثل «صخره سخت»، «عملیات مهندسی»، «رعد در آسمان بی‌ابر» و اخیراً «استراتژی و دیگر هیچ» از جمله آثار اوست.

بررسی از کتاب: سازمان همواره این نگاه را داشت که مردم به دنبال عنصر پیروز هستند، به دنبال کسی می‌روند که پیروز میدان است؛ یعنی برای فرد پیروز کف می‌زنند، نه برای شکست خورده؛ لذا شما باید در صحنه عمل، کاری کنید که پیروز جلوه‌نمایید. می‌گویید وقتی شما در هفتم تیر این کار را کردید، همه فکر خواهند کرد که این نظام فرو خواهد ریخت و شما موج شکست را به داخل حکومت می‌برید و بعد مردم می‌آیند و برای طرف پیروز کف می‌زنند.

اندیشه سیاسی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی

حمیدرضا اسماعیلی

این کتاب به بررسی اندیشه‌ها و آرای سیاسی آیت‌الله هاشمی رفسنجانی می‌پردازد که در مسیر پیشرفت کشور در دوران بعد انقلاب، از دست‌اندرکاران اصلی سیاست‌های نظام به حساب می‌آید. از آنجا که ایشان در طول سالیان دراز در مسند مسئولیت‌های مهم تصمیم‌گیری و مدیریتی کشور قرار داشته و نقش ایشان در جریان‌های مختلف سیاسی تأثیرگذار بود، بحث و فحش در آرا و اندیشه‌های ایشان ضروری به نظر می‌رسد. نویسنده این کتاب با توجه به نکات فوق و جست‌وجو در آثار ایشان، از کلیشه‌های رایج و مشهورات درباره اندیشه سیاسی و آرای آیت‌الله هاشمی رفسنجانی عبور کرده و با ترسیم چهارچوب اندیشه سیاسی وی و بحث در نسبت اندیشه و عملکرد وی با مبانی دینی نظام اسلامی، اثری به دور از اغراض سیاسی و درخور فهم و قضاوت همگان ارائه داده است.

بررسی از کتاب: از جمله استدلال‌های هاشمی در جهت تبیین شکاف میان شرع و قوانین این بود که انقلاب وارث یک جامعه غیراسلامی است که با استفاده از دهه‌ها کتاب قانون هیچ نقیدی هم به اسلام نداشته‌اند، لذا باید این وضع را «اصلاح» کرد. اما هاشمی مسأله را این می‌دانست که اولاً این قوانین «باطل محض» نیستند و «باطل» و «حق» به هم آمیخته‌اند، ثانیاً اگر بخواهند یکباره همه چیز را اسلامی کنند شیرازه امور می‌پاشد، ثالثاً جامعه ایران با زیرساخت‌های مختلفش جامعه پیچیده‌ای است که اصلاح آن کار ساده‌ای نیست.

لبه پرتگاه

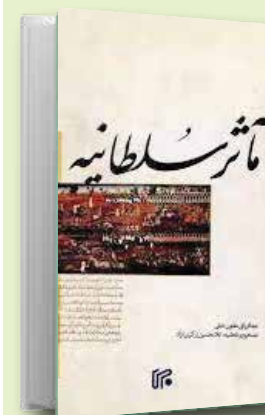
بنیته شعبان

دکتر «بنیته شعبان» بعد از انتشار کتاب «ده سال با حافظ اسد» در سال ۲۰۱۵، کار نگارش کتاب «لبه پرتگاه» را آغاز کرد. او مانند کتاب پیشین خود، باز هم به سراغ منابع و اسناد آرشیوی وزارت امور خارجه و کاخ ریاست جمهوری سوریه رفته و این بار به بررسی رویدادهای مهم دهه ۷۰ میلادی در ارتباط با موضوع نبرد عربی اسرائیلی پرداخته است. نویسنده در این کتاب به‌طور عمیق به روابط میان حافظ اسد با هنری کیسینجر، وزیر امور خارجه پیشین آمریکا و نقشی می‌پردازد که این روابط در تحقق صلح میان اعراب و اسرائیل داشته است. بررسی مسائل مهم سیاسی خاورمیانه در دوران مسئولیت هنری کیسینجر، به‌عنوان یکی از تأثیرگذارترین وزرای امور خارجه آمریکا در قرن بیستم، از دیگر مسائلی است که در این کتاب مورد توجه قرار گرفته است و افق وسیع تازه‌ای برای مطالعه مسائل خاورمیانه در اختیار پژوهشگران و علاقه‌مندان قرار می‌دهد. فعالیت‌های دیپلماتیک هنری کیسینجر، یکی از موضوعات مناقشه‌برانگیزی است که همواره در دانشگاه‌ها و نیز در نهادهای سیاسی سراسر جهان، مورد بحث و بررسی قرار گرفته است.

مآثر سلطانیه

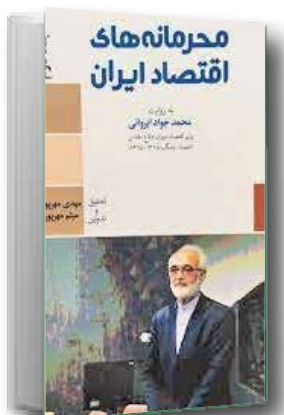
عبدالرزاق بیگ دنبلی

«مآثر سلطانیه» به دستور فتحعلی شاه قاجار ترتیب اثر داده شده و بسیاری از تاریخ‌نگاران از آن استفاده کرده‌اند. از این رو، کتابی ارزشمند محسوب می‌شود. این کتاب گزارشی دقیق درباره نخستین جنگ‌های ایران و روسیه، از آغاز تا معاهده گلستان است. عبدالرزاق در آستانه هجوم دوم روس‌ها به ایران درگذشت و نتوانست حوادث دوره دوم جنگ‌ها را روایت کند. به دلیل چیرگی عبدالرزاق به ادبیات فارسی و عربی، خواننده با کتابی ادیبانه و بخته‌رو روبرو خواهد بود. در بخش‌هایی از «مآثر سلطانیه» اشعاری به چشم می‌خورد که نویسنده ادیبانه متناسب با متن از آنها استفاده کرده است. این کتاب به قلم منشی دربار نوشته شده و از وقایعی سخن می‌گوید که در هیچ کتاب دیگری مشابه آن پیدا نمی‌شود. برعکس باقی کتاب‌های تاریخی که توسط شخص شاه دستور ثبت آنها صادر شده و از بدگویی از دربار و مسائل محرمانه چشم‌پوشی شده، «مآثر سلطانیه» با موشکافی و ریزبینی به تمامی مسائل و جزئیات دربار و جنگ می‌پردازد.

محرمانه‌های اقتصاد ایران (جلد ۲)

مهدی مهرپور و میثم مهرپور

کتاب «محرمانه‌های اقتصاد ایران»، روایتی از مسائل پشت پرده اقتصاد ایران در ۴۰ سال گذشته است. در این دوران، اقتصاد ایران با فراز و فرودهای فراوانی همراه بوده و موضوعاتی چون جنگ و بازسازی ویرانی‌های پس از آن، نوسانات قیمت نفت، تغییر در تفکرات مدیریتی کشور، مسائل تحریم، سیاست‌های بین‌المللی و... چالش‌ها و فرصت‌های زیادی را در دوره‌های مختلف فراروی مسئولان و مدیران ارشد مدیریتی کشور قرار داده که نیازمند اتخاذ تصمیمات مهم و اساسی بوده است، اما در این مسیر همواره مسائل پشت پرده‌ای قرار داشته که تأثیرات زیادی بر تصمیم‌سازی‌ها و تصمیم‌گیری‌های کلان اقتصادی کشور داشته که شاید غیر از جلسات خصوصی، کمتر درباره آنها صحبت به میان آمده یا اخبار آن منتشر شده باشد؛ مسائلی که دانستن آنها می‌تواند درس‌ها و عبرت‌های زیادی برای مدیران آینده و متخصصان اقتصادی کشور داشته باشد.

درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها

مهدی مهرپور و میثم مهرپور

کتاب «درس‌هایی از هدفمندی یارانه‌ها در ایران» از معدود کتاب‌هایی است که به موضوع هدفمندی یارانه‌ها در ایران می‌پردازد و پیشینه، حال و آینده این طرح را مورد بررسی قرار می‌دهد. اگرچه بحث هدفمندی یارانه‌ها از زمان دولت‌های هفتم و هشتم در کشور مطرح شد و اقداماتی هم در این زمینه به انجام رسید، اما این طرح به‌طور جدی در دولت نهم و دهم در دستور کار قرار گرفت و از سال ۱۳۸۹ به‌صورت گسترده به مرحله اجرا گذاشته شد. این طرح از همان ابتدا با چالش‌های زیادی روبرو بود و در سال‌های بعد به دلیل تغییر شرایط اقتصادی کشور در سایه تحریم‌ها، با چالش‌های بیشتری مواجه شد. در حال حاضر نیز بحث‌های زیادی راجع به این طرح و نحوه اجرای آن در میان مسئولان و متخصصان اقتصادی وجود دارد. کتاب حاضر، حاصل گفت‌وگوهای مهدی مهرپور و میثم مهرپور با دکتر محمدرضا فرزین است. دکتر فرزین از اقتصاددان‌های شناخته‌شده کشور است که به‌عنوان دبیر ستاد هدفمندی یارانه‌ها در دولت دهم، اولین مجری اجرای این طرح اقتصادی بزرگ کشور در سال ۱۳۸۹ بوده و گفته‌ها و نقلیه‌های زیادی راجع به این طرح و چگونگی اجرایش در آن دوره و سال‌های بعد ارائه کرده است.